

نام آزمون: فارسی ۱ نام و نام خانوادگی: شماره: طراح: یاسمین آقایی	به نام آن که جان را زندگی داد سازمان آموزش و پرورش استان خوزستان اداره آموزش و پرورش باغ ملک دبیرستان نمونه دولتی نخبگان	رشته: تجربی و انسانی - نوبت اول - دی ماه ۹۹ تاریخ: چهارشنبه ۹۹/۱۰/۱۰ - شروع: ۸ صبح ساعت: ۸ صبح - زمان: ۷۵ دقیقه تعداد صفحه: ۴ تعداد پرسش: ۳۴
---	---	---

الف) قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)

۱	معنای واژگان مشخص شده را بنویسید. (۵/۱ نمره) الف - رقه‌ای نوشتیم و عذر‌ها خواستیم. (.....) ب - تاج سر گلبن و صحرا منم. (.....)	۰/۵
۲	معادل معنایی واژه های داده شده را در ابیات زیر بیابید و در جای خالی بنویسید. الف: (زندگی) = (.....) ب: (روش) = (.....) زین نمط آن مست شده از غرور رفت و ز مبدأ چو کمی گشت دور تعلیم ز ارّه گیر در امر معاش / نیمی سوی خود می کش و نیمی می پاش	۰/۵
۳	مترادف هر یک از موارد زیر را از واژه های مقابل پیدا کنید و بنویسید. (غارب، کُله، وَقَب) * توجه: (یک واژه، اضافی است). الف) فرو رفتگی اندام: (.....) ب) میان دو کتف (.....)	۰/۵
۴	املا: (۵/۱ نمره) الف) در عبارات و اشعار زیر، نادرست های املایی را بیابید و درست آن ها را در جاهای خالی بنویسید. (.....)، (.....)، (.....)، (.....) «چندان که ما در حمام شدیم، دلاک و قیّم در آمدند و خدمت کردند و وقتی که بیرون آمدیم، هر که در مصلخ گرمابه بود، همه بر پای خاسته بودند و نمی نشستند.» «و فلق / مهربانی که تو در آن / نماز صبح شهادت گزارده ای * مُردنی چنان / قبطه بزرگ زندگانی شد / خونت / با خون بهایت حقیقت / در یک طراز ایستاد.»	۱
۵	ب) املای درست را از کمانک انتخاب نمایید و در جای خالی بنویسید. الف: ناممکن (مهال - محال) (.....) ب: خویشاوندی (غراب - قرابت) (.....)	۰/۵
۶	دستور (۴/۵ نمره) نوع رابطه معنایی هریک از گروه واژگان زیر را بنویسید. الف) گل و ریحان (.....) ب) شادی و طرب (.....) پ) سیرت و صورت (.....)	۰/۷۵
۷	نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) دید یکی بحر خروشنده ای (.....) ب) هم رونق زمان شما نیز بگذرد (.....) پ) عزمت، ضامن دوام جهان شد. (.....) ت) ز رحمت یک نظر در کار ما کن. (.....)	۱
۸	در عبارت زیر، جزء حذف شده کدام است؟ نوع حذف را بنویسید. (...../.....) «همنشین نیک بهتر از تنهایی است و تنهایی بهتر از همنشین بد.»	۰/۵
۹	جابه جایی ضمیر را در بیت زیر بیابید و نقش آن را بنویسید. (...../.....) «آن که عمری می دویدم در پی او سو به سو / ناگهانش یافتم با دل نشسته روبرو»	۰/۵
۱۰	«واو عطف» و «واو نشانه ربط یا پیوند» را در عبارت زیر، مشخص کنید. - «صاد» معلّم ما بود؛ آدمی افتاده و صاف. کارش نگار نقشه قالی بود و در آن دستی نازک داشت.	۰/۵
	ادامه آزمون در صفحه دوم	صفحه ۱

۰/۵	ادامه آزمون فارسی ۱ صفحه دوم	۱۱	در عبارت زیر واژه‌های دو تلفظی را بیابید و در جای خالی بنویسید. (..... /) «جاودان بر اسب یال افشان زردش می‌چمد در آن / پادشاه فصل‌ها پاییز.»
۰/۵	تفاوت معنایی (تحول معنایی) در فعل «شدیم» را جمله زیر بررسی کنید و در جای خالی بنویسید. الف) «به منزل وزیر شدیم.» معنی گذشته: (.....) (ب) معنی امروزی: (.....)	۱۲	
۰/۲۵	بیت «الهی، فضل خود را یار ما کن / ز رحمت، یک نظر در کار ما کن»، چند جمله دارد؟ (.....)	۱۳	
۰/۵	ب) قلمرو ادبی (۴ نمره) واژه‌های قافیه را در بیت زیر مشخص نمایید. (..... /) «چون بدوم، سبزه در آغوش من / بوسه زند بر سر و بر دوش من»	۱۴	
۰/۵	منظور از قسمت‌های مشخص شده در هر بیت چیست؟ الف) «در بن این پرده نیلوفری / کیست کند با چو منی همسری» (.....) ب) بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت / هم بر چراغدان شما نیز بگذرد (.....)	۱۵	
۰/۵	در عبارت زیر، واژه‌های کدام گزینه، ارکان سجع‌ها نیستند؟ «الهی! دانایی ده که از راه نیفتیم و بینایی ده که در چاه نیفتیم. الهی! اگر به دعا فرمان است، قلم رفته را چه درمان است؟ الف) دانایی و بینایی ○ ب) نیفتیم و نیفتیم ○ پ) راه و چاه ○ ت) فرمان و درمان ○	۱۶	
هر یک از ابیات گروه الف، کدام یک از آرایه‌های گروه ب را شامل می‌شود. توجه: (از گروه ب، یک مورد اضافی است.)			
۱	الف: (آرایه هر بیت را از ستون ب بیابید و در جای خالی مقابل آن بنویسید.) ب الف) جناس تام ب) ایهام پ) تناقض (پارادوکس) ت) تشخیص ث) حس آمیزی	۱۷	۱- راست به مانند یکی زلزله / داد تنش بر تن ساحل یله (.....) ۲- از هر که بوی سوختگی می‌توان شنید / جان بخش چون نسیم شمال است پیش ما (.....) ۳- هرگز وجود حاضر غایب شنیده ای / من در میان جمع و دلم جای دیگر است (.....) ۴- سرو زر و دلم و جانم فدای آن یاری / که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد (.....)
۰/۲۵	کدام یک از آرایه‌های درون کمانک در بیت زیر وجود ندارد؟ «آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام / بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد» (تشبیه، تناسب، مجاز، کنایه، تناقض)	۱۸	
۰/۲۵	در بیت «در مملکت چو غرش شیران گذشت و رفت / این عوعو سگان شما نیز بگذرد»، چه آرایه‌ای ندارد؟ الف) تضاد ○ ب) تناسب ○ پ) استعاره ○ ت) تشبیه ○	۱۹	
۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵	تاریخ ادبیات: (۱ نمره) الف- گزینه درست را از درون کمانک انتخاب دهید. - آثاری مانند «بوستان» و «گلستان»، جنبه..... دارند. (تعلیمی - حماسی - غنایی) - کتاب «اتاق آبی»، (.....) است. (سفر نامه - خاطره) ب- درست و نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید. - مجموعه کامل شعرهای نیما یوشیج، «گوشواره عرش» نام دارد. درست ○ نادرست ○ - ادبیات عرفانی که بسیار غنی و گسترده است در حوزه ادبیات غنایی قرار می‌گیرد. درست ○ نادرست ○	۲۰	ادامه آزمون در صفحه سوم ۲

	ادامه آزمون فارسی ۱	صفحه سوم	
	ب) قلمرو فکری (۸/۵ نمره)		
۲۱	درک مطلب (۴/۵ نمره) در بیت «قطره باران که در افتد به خاک / زو بدمد بس <u>گهر تابناک</u> »، منظور از «گهر تابناک» چیست؟ (.....)	۰/۲۵	
۲۲	برای هر یک از کلمه های زیر معادل مناسب از بیت های زیر بیابید و بنویسید. زین کاروان سرا بسی کاروان گذشت / ناچار کاروان زندگی شما نیز بگذرد «ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع / این گرگی شبان شما نیز بگذرد» الف) مردم (.....) ب) دنیا (.....) پ) حاکمان ستمگر (.....)	۰/۷۵	
۲۳	مفهوم کدام مصراع با مصراع های دیگر، یکسان نیست؟ الف) گفت در این معرکه یکتا منم ☐ ب) تاج سر گلبن و صحرا منم ☐ پ) کز همه شیرین سخنی، گوش ماند ☐ ت) کیست کند با چو منی همسری؟ ☐	۰/۲۵	
۲۴	در عبارت «به زبان دیگر مگو و به دل دیگر مدار تا گندم نمای جو فروش نباشی» به نکوهش چه افرادی می پردازد؟ (.....)	۰/۲۵	
۲۵	تفاوت معنایی دو عبارت کنایی رادر جمله های زیر بنویسید. الف) در بیرنگ اسب، حرفی به کارش بود. (.....) ب) در نگار نقشه قالی، دستی نازک داشت. (.....)	۰/۵	
۲۶	عبارت «معلم دور نبود، صورتک به رو نداشت» کدام ویژگی های معلم را نشان می دهد؟ (..... /)	۰/۵	
۲۷	در جمله (اثر غم و شادی، پیش مردمان برخود پیدا نکن. «نویسنده بر کدام ویژگی اخلاقی اشاره می کند؟) (.....)	۰/۲۵	
۲۸	در بیت زیر، مخاطب شاعر کیست؟ (.....) «چنان تناوری و بلند / که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می افتد»	۰/۲۵	
۲۹	در عبارت «معلم، مرغان را <u>گویا</u> می کشید؛ سگ را <u>روان</u> گرفته می ریخت.» منظور از قسمت های مشخص شده را بنویسید. الف) گویا (.....) ب) روان (.....)	۰/۵	
۳۰	حدیث «حاسبوا قبل ان تحاسبوا» با کدام گزینه، ارتباط مفهومی دارد؟ الف) پیران قبیله خویش را حرمت دار. ☐ ب) اندر همه کارها، داد از خویشان بده. ☐ پ) همه کس را به سزا حق شناس باش. ☐ ت) چون نمودی، به خلاف نموده مباش ☐	۱/۲۵	
۳۱	در بیت «خواست کزان ورطه <u>قدم در کشد</u> / خویشان از حادثه برتر کشد»، مقصود از عبارت کنایی مشخص شده چیست؟ (.....)	۱/۲۵	
۳۲	بیت «گه به دهان برزده کف چون صدف / گاه چو تیری که رود بر هدف» در هر مصراع، چه صفتی از چشمه را بیان می کند؟ (...../.....)	۱/۵	
ادامه آزمون در صفحه چهارم ۳			

۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	معنی و مفهوم نثر (۲ نمره) جمله های زیر را به فارسی روان بازگردانی کنید. الف) «هر که داد از خویشان بدهد، از داور مستغنی باشد.» (.....) ب) «معلم که از مخلصه درسته بود.» (.....) پ) «مکاری از ما سی دینار مغربی می خواست.» (.....) ت) «شوخی از خود باز کنیم.» (.....)	۳۳
/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	معنی و مفهوم شعر: (۲ نمره) اشعار زیر را به فارسی روان بازگردانی کنید. الف) «تویی رزاق هر پیدا و پیدا» (.....) ب) «بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنم» (.....) پ) «از خجلی سر به گریبان برد» (.....) ت) «در حقیض هم می توان عزیز بود» (.....)	۳۴
۲۰	جمع نمرات	تنت به ناز طیبیان نیازمند مبادا! آقای
۴		

پاسخ نامه فارسی ۱ نام و نام خانوادگی: شماره: طراح: یاسمین آقایی	به نام آن که جان را زندگی داد سازمان آموزش و پرورش استان خوزستان اداره آموزش و پرورش باغ ملک دبیرستان نمونه دولتی نخبگان	رشته: تجربی و انسانی - نوبت اول - دی ماه ۹۹ تاریخ: چهارشنبه ۹۹/۱۰/۱۰ - شروع: ۸ صبح ساعت: ۸ صبح - زمان: ۷۵ دقیقه تعداد صفحه: ۴ تعداد پرسش: ۳۴
---	--	--

الف) قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)

۰/۵	۱	الف - رقعہ: (نامه کوتاه، یادداشت) ب - گلبن: (بوته یا درخت گل، بوته گل سرخ)
۰/۵	۲	الف: (زندگی) = (معاش) ب: (روش) = (نمط)
۰/۵	۳	الف) فرورفتگی اندام: (وقب) ب) میان دو کتف (غارب) (هر مورد درست، ۲۵/۰ نمره دارد.)
۱	۴	املا: (۵/۵ نمره) (هر مورد درست، ۲۵/۰ نمره دارد.) الف) (مسلخ)، (محرابی)، (غبطه)، (تراز)
۰/۵	۵	ب) الف) ناممکن: (محال) ب) خویشاوندی (قرابت) (هر مورد درست، ۲۵/۰ نمره دارد.)
۰/۷۵	۶	دستور (۴/۵ نمره) (هر مورد درست، ۲۵/۰ نمره دارد.) الف) گل و ریحان: (تناسب) ب) شادی و طرب: (ترادف) پ) سیرت و صورت: (تضاد)
۱	۷	(هر مورد درست، ۲۵/۰ نمره دارد.) الف) بحر خروشنده ای (صفت) ب) نیز (قید) پ) ضامن (مسند) ت) کارما (مضاف الیه)
۰/۵	۸	(است/ حذف به قرینه لفظی) (هر مورد درست، ۲۵/۰ نمره دارد.)
۰/۵	۹	جابه جایی ضمیر را در بیت زیر بیابید و نقش آن را بنویسید. «ش» در ناگهانیش / اورا: مفعول
۰/۵	۱۰	آدمی افتاده و (واو عطف) صاف. کارش نگار نقشه قالی بود و (واو ربط یا پیوند) در آن دستی نازک داشت.
۰/۵	۱۱	دو تلفظی: (جاودان/ پادشاه)
۰/۵	۱۲	معنی گذشته: (رفتیم/ فعل غیر اسنادی) ب) معنی امروزی: (فعل اسنادی)
۲/۵	۱۳	(۳ جمله)
۰/۵	۱۴	ب) قلمرو ادبی (۴ نمره) (آغوش - دوش)
۰/۵	۱۵	منظور از قسمت های مشخص شده در هربیت چیست؟ (هر مورد درست، ۲۵/۰ نمره دارد.) الف) پرده نیلوفر: (آسمان آبی) ب) شمع ها: (انسان ها)
۰/۵	۱۶	ب) نیفتیم و نیفتیم
	۱۷	۱ - (ت: تشخیص) (هر مورد درست، ۲۵/۰ نمره دارد.) ۲ - (ت: حس آمیزی) ۳ - (پ: تناقض) (پارادوکس) ۴ - (ب: ایهام) ادامه پاسخ نامه فارسی دهم در صفحه دوم

۰/۲۵	(تناقض)	۱۸
۰/۲۵	(ت) تشبیه	۱۹
۰/۲۵	الف - تعلیمی	۲۰
۰/۲۵	- (خاطره)	
۰/۲۵	ب - نادرست	
۰/۲۵	- نادرست	
	(ب) قلمرو فکری (۸/۵ نمره)	
۰/۲۵	درک مطلب (۴/۵ نمره)	۲۱
	«گهر تابناک» (گل ها و گیاهان رنگارنگ)	
۰/۷۵	الف) مردم (رمه، کاروان) (ب) دنیا (کاروان سرا) (پ) حاکمان ستمگر (چوپان طبع)	۲۲
۰/۲۵	(پ) کز همه شیرین سخنی، گوش ماند	۲۳
۰/۲۵	(ریاکار، دورو)	۲۴
۰/۵	الف) حرفی به کارش بود: (ماهر نبود، مهارت نداشت) (ب) دستی نازک داشت: (ماهر بود. / مهارت داشت)	۲۵
۰/۵	(صمیمی بود - ظاهر و باطنش، یکی بود.)	۲۶
۰/۲۵	(خویشتن داری)	۲۷
۰/۲۵	(امام حسین(ع))	۲۸
۰/۵	الف) گویا ایهام (واضح، در حال آواز خواندن) (ب) روان: (در حال حرکت)	۲۹
۰/۲۵	(ب) اندر همه کارها، داد از خویشتن بده.	۳۰
۰/۲۵	(عقب نشینی کردن، دور شدن)	۳۱
۰/۵	(هیجانی و ناآرام بودن - حرکت سریع، با سرعت رفتن)	۳۲
۰/۵	معنی و مفهوم نثر (۲ نمره)	۳۳
۰/۵	الف) (هرکس در حق خود، عدالت و انصاف داشته باشد، از قضاوت دیگران (داوری خداوند) در امان بماند.) / عاقبت اندیشی	
۰/۵	(ب) (معلم که از تنگنا، رها شده بود.)	
۰/۵	(پ) (کرایه دهنده حیوانات، از ما سی سکه طلای مرغوب (بارزش، ناب) طلب داشت.)	
۰/۵	(ت) (آلودگی را از خود دور کنیم.)	

۵/ ۵/۰ ۵/۰ ۵/۰	۲ ادامۀ پاسخ نامه فارسی دهم در صفحه سوّم ۳۴ ادامۀ پاسخ نامه فارسی دهم – دی ۹۹ – صفحه سوّم معنی و مفهوم شعر: (۲ نمره) الف) (خدایا! تو روزی دهنده تمام موجودات هستی.) ب) در برابر ستم شما، صبر و تحمل می کنم. (پ) از شرمندگی، سر به زیر می اندازد.) ت) (در پستی و خواری هم می توان محترم بود.)	
۲۰	تنت به ناز طیبیان نیازمند مبادا! / آقایی	جمع نمرات
۳		